

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΓ. ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ**

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198
Ταχ. Κώδικας : 18233, Αγ. Ι. Ρέντης
Πληροφορίες : Λάτση Ευφροσύνη
Τηλέφωνο : 213-2125642
Email : e.latsi@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10 – 10679 Αθήνα
Υπόψη κας Σταυρούλας Λιναρά
& κας Κυρλιγκίτση

ΘΕΜΑ: *«Σοβαρές δυσχέρειες στον κλάδο της Εστίασης χρήζουν άμεσων παρεμβάσεων»*

ΣΧΕΤΙΚΑ: *Το υπ' αρ. 71855 ΕΞ/28.04.2025 έγγραφό σας.*

Σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. 4890/25.04.2025 Ερώτησης του Βελόπουλου Κυριάκου, Προέδρου του Κόμματος «Ελληνική Λύση», Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών σχετικά με τα θέματα που τίθενται και άπτονται των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σας γνωρίζουμε ότι:

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει υπόψη του ότι οι οικονομικές δυνατότητες των πολιτών και των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται σε όλο το εύρος της οικονομίας, δεν είναι οι ίδιες και ότι η λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης και η παροχή οικονομικών διευκολύνσεων για την περαιτέρω στήριξή τους είναι καταλυτικής σημασίας για τη κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση των απρόσμενων εξελίξεων των τελευταίων ετών, ενώ αναδεικνύει την κρατική ευθύνη.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, παρακολουθεί και παρεμβαίνει με στοχευμένες ενέργειες και **καινότομες πρωτοβουλίες** για την ανακούφιση και διευκόλυνση των δανειοληπτών,

αναπροσαρμόζοντας και επικαιροποιώντας, ως κατωτέρω υπό Β παρατίθεται, ακόμη και τα μόνιμα εργαλεία, που έχει θέσει στη διάθεση των φυσικών και νομικών προσώπων με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους τόσο έναντι του Δημοσίου και ΕΦΚΑ όσο και των χρηματοδοτικών φορέων. Το πρόβλημα της υπερχρέωσης καλούνται να αντιμετωπίσουν νοικοκυριά **και επιχειρήσεις**, ανεξαρτήτως της ιδιότητας αυτών ως πρωτοφειλετών, συνοφειλετών ή εγγυητών καθώς ανεξαρτήτως και του τόπου κατοικίας και δραστηριοποίησης αυτών, τόσο στο πλαίσιο των έκτακτων προβλημάτων που ανέκυψαν τα τελευταία χρόνια, όπως αυτό της πανδημίας του κορωνοϊού, όσο και σε γενικότερη βάση, εξαιτίας της πολυετούς οικονομικής κρίσης. Τα δε μέτρα που έχουν θεσπισθεί, ως παρακάτω υπό Β αναλύεται, μπορούν να υιοθετηθούν και να λειτουργήσουν **για την ανακούφιση των επιχειρήσεων με ληξιπρόθεσμες οφειλές, αλλά και για την αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων κυρίως από τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.**

Ειδικότερα, επί του ζητήματος που τίθενται με την εν θέματι Ερώτηση διευκρινίζονται τα ακόλουθα: **Η διευκόλυνση της εκπλήρωση των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων προς τους εργαζόμενους και τους τρίτους μακροπρόθεσμα επιτυγχάνεται μέσω της ρύθμισης των υφιστάμενων οφειλών προς Εφορία, ασφαλιστικά ταμεία και προμηθευτές κατά τρόπο εξατομικευμένο**, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ανάγκες και έξοδα λειτουργίας έκαστης επιχείρησης, κάτι το οποίο επιτυγχάνεται με την εφαρμογή του υπάρχοντος από το 2020 νομοθετικού πλαισίου για ρύθμιση μέσω του Εξωδικαστικού Μηχανισμού αλλά και μέσω του Κώδικα Δεοντολογίας.

Η ευχρηστία των νεοεισαχθέντων συστημάτων σε συνδυασμό με τα οφέλη, που εξασφαλίζονται για τους συμβαλλόμενους δανειολήπτες- οφειλέτες, ως έγιναν αντιληπτά και αξιοποιήθηκαν καταλλήλως από τους οφειλέτες, αποτυπώθηκαν στα κατωτέρω υπό Γ. αναφερόμενα αριθμητικά αποτελέσματα.

Για την πλήρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων, που καλούνται να αντιμετωπίσουν κυρίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, σκόπιμη κρίνεται και η αξιοποίηση της δυνατότητας που προβλέφθηκε ήδη με το άρθρο 4 του Ν.4738/2020, ως αυτό τροποποιήθηκε από το ν. 5193/2025. Καθοριστική και πολύτιμη αναμένεται να αποδειχθεί η καίριας σημασίας ρύθμιση που εισήχθη με την ως άνω διάταξη, σύμφωνα με την οποία κάθε φυσικό πρόσωπο,

το οποίο αποκτά εισόδημα από ελεύθερο επάγγελμα και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167), το οποίο κατατάχθηκε σε επίπεδο κινδύνου μέτριο ή υψηλό, μπορεί να απευθυνθεί στο οικείο Επιμελητήριο ή Επαγγελματικό Σύλλογο ή Ινστιτούτο Θεσμικών Κοινωνικών Εταίρων προκειμένου να λάβει δωρεάν εξειδικευμένες υπηρεσίες συμβούλου επιχειρήσεων, που στόχο έχουν την επιχειρηματική υποστήριξη, καθοδήγηση, εμπύχωση και ενδυνάμωση της επιχειρηματικής σκέψης και κουλτούρας του ενδιαφερόμενου.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Β. Υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο μόνιμου εργαλείου –

Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Ρύθμισης Χρεών Εξωδικαστικού Μηχανισμού

Β.1. Ήδη βρίσκονται στη διάθεση των πολιτών εργαλεία ρύθμισης οφειλών, με κύριο την **ηλεκτρονική πλατφόρμα ρύθμισης χρεών** του Εξωδικαστικού Μηχανισμού του **Ν. 4738/2020**.

Με τον **εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών του ν. 4738/2020**, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, οι οφειλέτες (**φυσικά και νομικά πρόσωπα**) μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους:

- προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) σε έως 240 δόσεις
- προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Βασικό κομμάτι της ρύθμισης οφειλών αποτελεί και η μερική διαγραφή χρέους.

Αφού ο οφειλέτης που εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δύναται να λάβει διαγραφή χρέους:

→ προς το Δημόσιο έως 75% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 95% επί των προσαυξήσεων.

→ προς τις τράπεζες και διαχειριστές δανείων έως 80% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 100% επί των τόκων.

Ωστόσο, θα πρέπει να πληρούνται όλοι οι κανόνες και προϋποθέσεις, όπως καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, οι σημαντικότεροι εκ των οποίων είναι:

→ να έχει πραγματική οικονομική αδυναμία, τόσο ο οφειλέτης όσο και οι συνοφειλέτες και εγγυητές του

→ η εμπορική αξία της περιουσίας του οφειλέτη, των συνοφειλετών και των εγγυητών του να είναι μικρότερη του ύψους της οφειλής.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του. Εφόσον ο οφειλέτης επιθυμεί, δύναται να προβεί και σε μια διαπραγμάτευση με τους ιδιώτες πιστωτές, αξιοποιώντας τις υπηρεσίες ενός πιστοποιημένου διαμεσολαβητή, με σκοπό τη δημιουργία μιας **προσωποποιημένης πρότασης** ρύθμισης οφειλών. **Μέσω της ρύθμισης των ανωτέρω οφειλών με ευνοϊκό και μακροπρόθεσμο τρόπο επιτυγχάνεται και η αναστολή των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και δεσμεύσεις και πλειστηριασμοί στην κινητή και ακίνητη περιουσία του οφειλέτη.**

Ακόμη και αν δεν έχει εγκαίρως κατατεθεί αίτηση ρύθμισης των οφειλών και επισπεύδεται πλειστηριασμός, έχει προβλεφθεί ώστε και στο στάδιο αυτό να μην αποκλείεται η δυνατότητα ρύθμισης. Ειδικότερα, έχει υπάρξει σχετική πρόβλεψη με το άρθρο 116 του ν. 5072/2023, με το οποίο τροποποιείται η παρ. 2Α του άρθρου 71 ν. 4738/2020, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται για περιπτώσεις οφειλετών στους οποίους έχει κοινοποιηθεί πρόγραμμα πλειστηριασμού, εξαιρουμένων των ευάλωτων οφειλετών για τους οποίους έχει εκδοθεί βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, η αντιπρόταση των χρηματοδοτικών φορέων να περιέχει «προκαταβολή ποσοστού έως δέκα τοις εκατό (10%), επί του κεφαλαίου, όπως διαμορφώνεται από την πρόταση του υπολογιστικού εργαλείου, η οποία καταβάλλεται στον πιστωτή με το μεγαλύτερο άθροισμα ποσών ανάκτησης ανά οφειλή. Ο πιστωτής αυτός δύναται να εξαιρέσει από τη χορηγηθείσα αντιπρόταση τη λήψη της προκαταβολής του προηγούμενου εδαφίου ή να τη μειώσει εφόσον συνεκτιμήσει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τεκμηριώνουν την ιδιαίτερη οικονομική δυσχέρεια ...»

Παρατηρείται ότι το προαναφερόμενο θεσμικό πλαίσιο αντιμετώπισης της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας για τη μείωση του Ιδιωτικού Χρέους εν γένει, υποστηρίζει ένα δυναμικό εργαλείο το οποίο βελτιώνεται αφενός βασιζόμενο στην εμπειρία και αφετέρου αφουγκραζόμενο τις ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς, προκειμένου να επιτυγχάνονται αμεσότερα, δικαιότερα και καθολικότερα αποτελέσματα στον τομέα ρύθμισης οφειλών, πάντα με σεβασμό και στα πλαίσια διεθνών δεσμεύσεων της χώρας, σχετικών οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

B.2. Ειδικώς, για το εργαλείο του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών του ν. 4738/2020, μπορούν εν συντομία να καταγραφούν οι κάτωθι βελτιώσεις, με τις οποίες επιτυγχάνεται η επιτάχυνση των διαδικασιών που θα επιτρέψει στους οφειλέτες να διατηρήσουν την πρώτη τους κατοικία ή/ **και την επαγγελματική τους στέγη**, στηρίζοντας παράλληλα την τοπική οικονομία και κοινωνία:

1/ Με το άρθρο 34 παρ. 2 του **N. 4818/2021** (Α 124) επήλθαν πρακτικές βελτιώσεις στο Ν. 4738/2020 και συγκεκριμένα:

α) αφαιρέθηκε η υποχρέωση προσκόμισης στοιχείων για το σύζυγο εφόσον έχει λάβει χώρα διακοπή της έγγαμης συμβίωσης και αυτή έχει δηλωθεί στη Φορολογική Διοίκηση πριν την υποβολή της αίτησης.

β) εισήχθη η δυνατότητα των πιστωτών να υποβάλλουν κατ' επιλογή είτε την «πρόταση» του υπολογιστικού εργαλείου είτε την «αντιπρόταση» που ομοίως παράγεται από το υπολογιστικό εργαλείο (δηλ. εναλλακτικά μία από τις δυο παραγόμενες αυτόματα προτάσεις) και να παράγεται αυτομάτως ρύθμιση για τις οφειλές του Δημοσίου την οποία οφείλουν να παράσχουν στον οφειλέτη οι πιστωτές του Δημοσίου σε κάθε περίπτωση.

γ) απλοποιήθηκαν τα υποχρεωτικά συνυποβαλλόμενα με την αίτηση του οφειλέτη στοιχεία, προκειμένου να αναβαθμιστεί/διευκολυνθεί η διαδικασία του Εξωδικαστικού Μηχανισμού μέσω της πλατφόρμας.

2/ Με τα άρθρα 39-45 του **N. 5024/2023** (Α 41) επήλθαν σημαντικές επί της ουσίας βελτιώσεις στη διαδικασία του εξωδικαστικού και συγκεκριμένα:

α) εντάχθηκαν εφεξής και τα νομικά πρόσωπα που δεν επιδιώκουν οικονομικό σκοπό αλλά έχουν οικονομική δραστηριότητα.

β) αυξήθηκε το πεδίο εφαρμογής, ούτως ώστε να μπορούν να εντάσσονται οφειλέτες με μια μόνον οφειλή άνω των 10.000 ευρώ. Η δυνατότητα αυτή αφορά και το **Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, των οποίων οι οφειλές μπορούν να ρυθμίζονται, χωρίς τον περιορισμό του 90%.**

γ) προβλέφθηκε η υπαγωγή των οφειλών υπέρ τρίτων που εισπράττονται από τη φορολογική διοίκηση (π.χ. οφειλές προς δήμους που βεβαιώνονται και εισπράττονται μέσω ΑΑΔΕ).

δ) εισήχθη η δυνατότητα του οφειλέτη να ζητήσει τη διατήρηση ενήμερης ή ήδη ρυθμισμένης και ενήμερης οφειλής στην πρόταση ρύθμισης υπό προϋποθέσεις.

ε) διευκρινίστηκε το τι θεωρείται οριστική υποβολή αίτησης στον εξωδικαστικό μηχανισμό, καθώς και ότι εκκινούν οι έννομες συνέπειες που σχετίζονται με τον εξωδικαστικό από την οριστική υποβολή της αίτησης.

στ) εισήχθη η υποχρέωση αιτιολόγησης της μη συναίνεσης σε πρόταση ρύθμισης τόσο των χρηματοδοτικών φορέων όσο και του οφειλέτη. Οι λόγοι μη συναίνεσης γνωστοποιούνται από τις ενώσεις των χρηματοδοτικών φορέων (ΕΕΤ και ΕΕΔΑΔΠ) και αναρτώνται στην πλατφόρμα. Ομοίως, ο οφειλέτης επιλέγει την αιτιολογία μη συναίνεσής του σε πρόταση ρύθμισης από τους αναρτημένους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ή συμπληρώνει την αιτιολογία προκειμένου να απορρίψει την πρόταση ρύθμισης.

ζ) θεσπίστηκε η τεκμαιρόμενη συναίνεση στη σύμβαση αναδιάρθρωσης του χρηματοδοτικού φορέα για τον οποίο το υπολογιστικό εργαλείο υπολογίζει μηδενικό ποσό ανάκτησης στο σενάριο ρευστοποίησης καθώς **και του Δημοσίου ή Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, σε πολυμερείς συμβάσεις αναδιάρθρωσης,.**

η) τροποποιήθηκε η διαδικασία διαμεσολάβησης με τους χρηματοδοτικούς φορείς, έτσι ώστε να εκκινεί μετά τη διαδικασία του εξωδικαστικού και αφού έχει ρυθμίσει διμερώς με το δημόσιο, και επεκτάθηκε το χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία μέσω διαμεσολάβησης.

θ) αφαιρέθηκε η γραφειοκρατική διαδικασία προσκόμισης σύμφωνης αιτιολογημένης γνώμη του διαχειριστή αφερεγγυότητας ως προς τη συμμετοχή του

Δημοσίου, καθότι τα στοιχεία της πρότασης ρύθμισης προκύπτουν αυτόματα και με αντικειμενικό τρόπο από το υπολογιστικό εργαλείο.

ι) αφαιρέθηκε το δικαιολογητικό της Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (Α.Π.Δ.) που μέχρι τότε έπρεπε να προσκομίζεται στη Φορολογική διοίκηση προκειμένου να προβεί στον περιορισμό των επιβληθέντων κατασχέσεων.

ια) εισήχθη η χορήγηση έκπτωσης στο σύνολο των ανεξόφλητων τόκων καταβολής που έχουν υπολογιστεί από το Δημόσιο ή τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, σε περίπτωση ολικής προεξόφλησης της ρύθμισης.

ιβ) εισήχθη η δυνατότητα χρήσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του εξωδικαστικού για τη λήψη βεβαίωσης οφειλών προς τους χρηματοδοτικούς φορείς και το δημόσιο για κάθε νόμιμη χρήση.

ιγ) εισήχθη μεταβατική διάταξη ώστε να μπορούν να υποβάλλουν νέα αίτηση στον εξωδικαστικό χωρίς να χρειάζεται να παρέλθει το χρονικό όριο των 12 μηνών για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών υπέρ τρίτων. Με την νέα αίτηση μπορούσαν να ρυθμισθούν επίσης οφειλές προς το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που βεβαιώθηκαν μέχρι την υποβολή της ή που τροποποιήθηκαν για οποιοδήποτε λόγο

ιδ) εισήχθη μεταβατική διάταξη ώστε να μπορούν να υποβάλλουν νέα αίτηση στον εξωδικαστικό χωρίς να χρειάζεται να παρέλθει το χρονικό όριο των 12 μηνών για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών των οφειλετών που δεν είχαν παραιτηθεί έγκαιρα από τον προηγούμενο εξωδικαστικό του ν.4469/2017 χωρίς να έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού ή είχαν υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία του ν.4469/2017 και για οποιοδήποτε λόγο δεν είχε επιτευχθεί σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

ιε) μέσω σχετικής υπουργικής απόφασης, τροποποιήθηκε το επιτόκιο στις προτάσεις του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης από Euribor + 5% που ήταν μέχρι τότε, σε 3% σταθερό, καθώς επίσης αυξήθηκε το όριο της αξίας των κινητών περιουσιακών στοιχείων για τα οποία αρκεί η υπεύθυνη δήλωση περί της αξίας τους από 10.000 σε 50.000 ευρώ.

ιστ) προβλέφθηκε ότι σε περίπτωση ολικής προεξόφλησης της ρύθμισης, με καταβολή από τον οφειλέτη ή συμψηφισμό ή από απόδοση κατασχέσεων ή από παρακράτηση, χορηγείται έκπτωση στο σύνολο των ανεξόφλητων τόκων καταβολής

που έχουν υπολογιστεί και, σύμφωνα με το υπολογιστικό εργαλείο του άρθρου 71, αντιστοιχούν στις δόσεις της ρύθμισης που προεξοφλούνται.

Ιζ) εισήχθη ρύθμιση σύμφωνα με την οποία «κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης και υπό την προϋπόθεση ότι: α) έχει εξοφληθεί τουλάχιστον η πρώτη δόση της ρύθμισης δυνάμει αυτής, β) έχουν εξοφληθεί ή τακτοποιηθεί με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής οι μη υπαγόμενες στη σύμβαση οφειλές και γ) έχουν υποβληθεί οι προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, εντός τριών (3) μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους, μετά από αίτηση του οφειλέτη, η Φορολογική Διοίκηση αποφασίζει ότι οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων σε βάρος του οφειλέτη δεν καταλαμβάνουν μελλοντικές απαιτήσεις. Η απόφαση αυτή εκδίδεται, ανεξάρτητα από το εάν οι κατασχέσεις επιβλήθηκαν για υπαγόμενες ή μη στη σύμβαση οφειλές και γνωστοποιείται στον τρίτο. Ποσά απαιτήσεων που γεννώνται μετά την ως άνω γνωστοποίηση, αποδεσμεύονται και αποδίδονται κατά νόμο, ενώ ποσά απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν από αυτήν, αποδίδονται στο Δημόσιο. Αν ανατραπεί ή ακυρωθεί η σύμβαση, οι ανωτέρω κατασχέσεις αναπτύσσουν πλήρως τις έννομες συνέπειές τους, αναφορικά με τις μελλοντικές απαιτήσεις, από τη γνωστοποίηση της ανατροπής στον τρίτο. Τυχόν αποκτηθέντα δικαιώματα ή αξιώσεις τρίτων δεν αντιτάσσονται έναντι του κατασχόντος Δημοσίου. Οι κατασχέσεις στα χέρια τρίτων, που έχουν επιβληθεί αποκλειστικά για οφειλές υπαγόμενες στη σύμβαση, αίρονται μετά από αίτηση του οφειλέτη, εφόσον έχει εξοφληθεί ποσοστό τουλάχιστον στον εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνολικού προς καταβολή στο Δημόσιο ποσού της σύμβασης. Στις περιπτώσεις των ανωτέρω εδαφίων, ποσά που έχουν αποδοθεί στο Δημόσιο, δεν επιστρέφονται.»

Στο ίδιο πλαίσιο και μέσω της τροποποίησης των εφαρμοστικών Υπουργικών αποφάσεων εισήχθη η βελτίωση του αλγορίθμου του εξωδικαστικού με αποτέλεσμα έως και 28% επιπλέον υψηλότερο «κούρεμα» και της αντικατάστασης των κυμαινόμενων επιτοκίων από σταθερό επιτόκιο 3% για τρία χρόνια ως προς τις οφειλές προς τους χρηματοδοτικούς φορείς.

3/ Με τα άρθρο 64επ του **N. 5072/2023** (Α 198) υιοθετήθηκαν οι κάτωθι στοχευμένες αναβαθμίσεις:

1.Εισήχθη η δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών των νομικών προσώπων, τα οποία έχουν τεθεί σε λύση ή εκκαθάριση, προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά τρόπο βιώσιμο και μακροπρόθεσμο, από τα συνυπόχρεα για τις οφειλές αυτές, πρόσωπα και ήδη έχει ολοκληρωθεί η προσαρμογή του συστήματος της φορολογικής διοίκησης και των Φορέων Κοινωνικής ασφάλισης και έχει εκκινήσει στην πράξη η διαδικασία. Με την αριθμ. ΥΑ 13131 ΕΞ ΦΕΚ Β 560 2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζονται τεχνικά και άλλα θέματα για την απεικόνιση στην πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών των οφειλών του νομικού προσώπου σε αίτηση συνυπεύθυνων προσώπων.

2.Επί των οφειλών προς το Δημόσιο που ρυθμίζονται δυνάμει της σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν υπολογίζονται περαιτέρω τόκοι ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και τυχόν πρόστιμα. Ειδικότερα, προβλέφθηκε ότι επί των οφειλών προς το Δημόσιο που ρυθμίζονται δυνάμει της σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν υπολογίζονται περαιτέρω τόκοι ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. Επίσης, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης και κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, δεν υπολογίζονται τα πρόστιμα του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) και του άρθρου 6 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Σε περίπτωση ολικής προεξόφλησης της ρύθμισης, με καταβολή από τον οφειλέτη ή συμψηφισμό ή από απόδοση κατασχέσεων ή από παρακράτηση, χορηγείται έκπτωση στο σύνολο των ανεξόφλητων τόκων καταβολής που έχουν υπολογιστεί και, σύμφωνα με το υπολογιστικό εργαλείο του μηχανισμού, αντιστοιχούν στις δόσεις της ρύθμισης που προεξοφλούνται.

3.Αν δεν τηρηθεί η προβλεπόμενη προθεσμία υπογραφής της σύμβασης αναδιάρθρωσης, ιδίως λόγω διορθώσεων στην αίτηση ή λόγω χορήγησης παρατάσεων ή αναζήτησης συμπληρωματικών εγγράφων, πριν τη χορήγηση της πρότασης αναδιάρθρωσης, τα στοιχεία οφειλών της αίτησης του οφειλέτη για την

εξωδικαστική ρύθμιση των οφειλών του αντλούνται εκ νέου και η αίτηση επικαιροποιείται με τις οφειλές που ισχύουν κατά την ημερομηνία της εκ νέου άντλησης.

4/ Με τα άρθρα 175επ του **N. 5193/2025** (Α 56) ρυθμίζονται στοχευμένα ουσιώδη ζητήματα πρόληψης και ρύθμισης οφειλών:

α) διευρύνεται η περίμετρος των επιλέξιμων οφειλετών για τη συμμετοχή τους στον εξωδικαστικό μηχανισμό,

β) βελτιώνεται η διαδικασία της εξυγίανσης και της απαλλαγής στον ν. 4738/2020, επεκτείνεται η δυνατότητα ρύθμισης δανείων με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου. Η δυνατότητα να ρυθμίζονται μέσω του Εξωδικαστικού Μηχανισμού και τα δάνεια με εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου, προϋπήρχε. Πλέον, επεκτείνεται και στους οφειλέτες που θα επιλέξουν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους μέσω της διαδικασίας εξυγίανσης.

γ) επεκτείνεται το Πρόγραμμα Συνεισφοράς Δημοσίου σε ευάλωτους οφειλέτες,

δ) Ρυθμίζονται περαιτέρω οι υποχρεώσεις στα πλαίσια Προγράμματος Συνεισφοράς Δημοσίου σε ευάλωτους οφειλέτες,

ε) συγκεκριμενοποιούνται οι υποχρεώσεις των πιστωτών πριν από τον πλειστηριασμό. Θεσμοθετείται η υποχρέωση του πιστωτή να υποβάλλει έγγραφη πρόταση ρύθμισης στον οφειλέτη πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού. Η πρόταση από τον πιστωτή πρέπει να έχει γίνει τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού και να έχει κατατεθεί με κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο οφειλέτης να έχει εγγραφεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα προσωποποιημένης ενημέρωσης του πιστωτή- servicer, και

στ) εντάσσονται στις ρυθμιζέες οφειλές οι προκαταβολές πρόσθετων ποσών από το Εγγυητικό Κεφάλαιο Ιδιωτικής Ασφάλισης Ζωής

Οι ανωτέρω διατάξεις καλύπτουν στο σύνολό τους τις ανάγκες των προς ρύθμιση οφειλών και διευκολύνουν τη ρύθμιση αυτών.

Εάν κάποιος οφειλέτης, ωστόσο αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία του ν. 4738/2020.

Γ. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σύμφωνα με εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους ήδη συνολικά, μέχρι τέλος Απριλίου του 2025 έχουν πραγματοποιηθεί 34.872 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών που αντιστοιχούν σε 11,4 δις. ευρώ αρχικών οφειλών, εκ των οποίων τα 7δις ευρώ αντιστοιχούν σε διμερείς ρυθμίσεις (ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου) και 4,4 δις ευρώ σε πολυμερείς. Ο μέσος όρος μηνιαίων ρυθμίσεων του τελευταίου εξαμήνου αγγίζει τις 1.600. Σε υψηλά επίπεδα βρίσκονται και οι νέες εκκινήσεις αιτήσεων στην πλατφόρμα όπως και οι οριστικές υποβολές μηνιαίως (μ.ό. εξαμήνου άνω των 5400 και 2700 αντιστοίχως).

Οι απορρίψεις των οφειλετών τον Απρίλιο ανήλθαν σε 22% στις πολυμερείς και 19% στις διμερείς ενώ, το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων, στα πλαίσια της πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού από τους χρηματοδοτικούς φορείς βρίσκεται στο 72,1%, και παρουσιάζεται και ονομαστικά παρέχοντας πλήρη πληροφόρηση ανά φορέα.

Επιπλέον, αναφορικά με τη νομοθέτηση για υποχρεωτικότητα αποδοχής από τους Χ.Φ. στις αιτήσεις ευάλωτων:

- υπάρχουν στην πλατφόρμα 7.080 αιτήσεις ευάλωτων εκ των οποίων οι 4.794 ολοκληρωμένες (3.494 επιτυχείς και 1.300 μη-επιτυχείς)
- Η πλειοψηφία των μη-επιτυχών είναι απορρίψεις οφειλετών, καθώς οι Χ.Φ. και το Δημόσιο απορρίπτουν μόνο σε περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής

Παράλληλα, 191 οφειλέτες κατάφεραν να αναστείλουν προγραμματισμένους πλειστηριασμούς κάνοντας χρήση του μέτρου της προκαταβολής.

Δ. Τέλος υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο ρύθμισης οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς, οι πολίτες **καθώς και επιχειρήσεις** δύνανται να χρησιμοποιήσουν και το θεσμικό εργαλείο ρύθμισης του **Κώδικα Δεοντολογίας**. Το θεσμικό πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας καθορίζεται από τον Νόμο 4224/2013, το άρθρο 39 του Ν. 4818/2021 και την σχετική απόφαση ΕΠΑΘ 195/1/29.7.2016 της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) και αποτελεί ένα θεσμοθετημένο πλαίσιο εξωδικαστικής επίλυσης από την 01.01.2015 και εφεξής. Με αυτόν θεσπίζονται οι γενικές αρχές συμπεριφοράς και υιοθετούνται βέλτιστες πρακτικές, οι οποίες έχουν ως στόχο την ενίσχυση του κλίματος εμπιστοσύνης, την αμοιβαία δέσμευση και την ανταλλαγή της αναγκαίας πληροφόρησης μεταξύ δανειολήπτη και ιδρύματος, προκειμένου κάθε πλευρά να είναι σε θέση να σταθμίσει τα οφέλη ή τις συνέπειες εναλλακτικών λύσεων εξυπηρέτησης (λύσεις ρύθμισης) ή οριστικού διακανονισμού (λύσεις οριστικής διευθέτησης) και **λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις**, για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες και για περιπτώσεις δανείων με πολλαπλούς πιστωτές.

Οι λύσεις που παρέχει ο Κώδικας Δεοντολογίας μπορεί να είναι η προσωρινή ή η οριστική διευθέτηση των δανείων. Ως διευθέτηση δανείων νοείται μια λύση ρύθμισης οφειλών που δύναται να περιλαμβάνει για παράδειγμα την επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου, τη μειωμένη δόση πληρωμής, την προσωρινή καταβολή μόνο τόκων, το διαχωρισμό της οφειλής, τη διαγραφή μέρους της συνολικής απαίτησης. Η σχετική αίτηση γίνεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Κώδικα Δεοντολογίας (με χρήση κωδικών taxisnet) προς έναν μόνο χρηματοδοτικό φορέα ανά αίτηση, σύμφωνα με τις λειτουργικές προδιαγραφές που καθορίζονται στην ΚΥΑ αριθμ. 145947 ΕΞ 2023 Β. 5909/10.10.2023.

Από το ως άνω στοιχεία και το γνωστό πλέον θεσμικό πλαίσιο προκύπτει ευχερώς ότι ειδικά τα τελευταία χρόνια υπάρχει στην υπηρεσία κάθε πολίτη με οικονομική αδυναμία, είτε οφειλέτη ή εγγυητή, ένα πλέγμα ρύθμισης οφειλών προς όλους τους φορείς ικανό περαιτέρω να εγγυηθεί και την προστασία της κύριας κατοικίας, καθώς

και της λοιπής παραγωγικής περιουσίας του. **Το γεγονός ότι τα αποτελέσματα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών, όπως άλλωστε αποτυπώνεται και στα μηνιαία στατιστικά, ιδιαίτερα του τελευταίου έτους, κινούνται σε ολόένα και υψηλότερα επίπεδα πιστοποιεί τη δυναμική του συγκεκριμένου εργαλείου και το ενδιαφέρον των πολιτών.**

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τις θεσμικές αρχές εποπτείας και συμμόρφωσης των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, καθώς και τους ευρωπαϊκούς φορείς του τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος, και, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, λαμβάνει αποφάσεις, προβαίνει σε συστάσεις ή διευκρινήσεις, εισηγείται και τροποποιεί το νομοθετικό πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού τομέα λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική πολιτική, στην κατεύθυνση της ανάπτυξης, πρέπει να δώσει την απαραίτητη στήριξη στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ανάλογα με το διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο και με γνώμονα την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Θ. ΑΛΑΜΠΑΣΗ